
Antopäivä: 5.4.2019	Voimaantulopäivä: 5.4.2019	Voimassa: Toistaiseksi
------------------------	-------------------------------	---------------------------

---

Lainsäädäntö, johon ohje perustuu:
Raideliikennelaki (1302/2018) 12 §

Muutostiedot:
uusi ohje

Ohje turvallisuuskertomuksesta rautatieliikenteen harjoittajille ja rataverkon haltijoille

1 Johdanto

Raideliikennelain (1302/2018) 12 §:n mukaisesti rautatieliikenteen harjoittajan ja rataverkon haltijan on vuosittain koottava turvallisuuskertomus edellisen kalenterivuoden turvallisuustavoitteiden saavuttamisesta. Tässä ohjeessa esitetään tapa täyttää eri säädöksistä tulevat turvallisuuskertomusta koskevat sisältövaatimukset.

Turvallisuuskertomuksen sisältöä koskevat vaatimukset on kuvattu raideliikennelain 12 §:ssä. Turvallisuuskertomusta koskevia vaatimuksia sisältyy myös seuraaviin EU-säädöksiin:

- turvallisuusjohtamisjärjestelmien sisältövaatimuksia koskeva komission delegeoitu asetus (2018/762/EU).
- omavalvontaa koskeva komission asetus (1078/2012/EU)
- riskien arviointia koskeva komission täytäntöönpanoasetus (402/2013/EU).

Tätä ohjetta voivat soveltaen hyödyntää myös raideliikennelain 5 luvun mukaisen ilmoitusmenettelyn piirissä olevat yksityisraiteen haltijat. Ilmoitusmenettelyn piirissä olevien yksityisraiteen haltijoiden turvallisuuskertomuksia eivät koske komission delegoidusta asetuksesta (2018/762/EU) tulevat vaatimukset.

Turvallisuuskertomuksen laatiminen on hyvä tilaisuus tarkastella organisaation rautatieturvallisuustoimintaa kokonaisuutena edellisen vuoden osalta. Turvallisuuskertomuksen sisältö on toimijoille itselleen hyödyllistä aineistoa toiminnan ja turvallisuusjohtamisen kehittämiseen. Turvallisuuskertomusten laajuudella ei ole merkitystä. Olennaista on, että keskeiset turvallisuuteen liittyvät asiat edellisen kalenterivuoden ajalta raportoidaan.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficomissa turvallisuuskertomusten sisältöä käytetään mm. turvallisuustilanteen seurantaan ja Traficomin rautateiden vuosikertomusten aineistona.

Vuonna 2019 turvallisuuskertomus tulee toimittaa Traficomille 30.6. mennessä. Vuodesta 2020 alkaen turvallisuuskertomus on toimitettava Traficomille vuosittain 31.5. mennessä. Turvallisuuskertomuksen voi toimittaa Traficomiin sähköisesti osoitteeseen kirjaamo@traficom.fi tai postitse osoitteeseen Liikenne- ja viestintävirasto, PL 320, 00101 Helsinki. Kirjaajien arkistointityön helpottamiseksi viestin otsikkoon tai kirjekuoren kanteen on hyvä kirjoittaa toimijan nimi ja rautateiden turvallisuuskertomus.

2 Turvallisuuskertomuksen sisältö

Turvallisuuskertomuksen sisällön rakenteesta ei ole sääntelyä. Tässä on esitetty yksi malli sisällön rakenteeksi, mutta rakennetta voi vapaasti muokata organisaatioiden tarpeita paremmin vastaavaksi. Lainsäädäntöön perustuvat turvallisuuskertomuksilta vaadittavat sisällöt on tässä ryhmitelty otsikoiden alle.

2.1. Johdanto

Tässä kappaleessa kuvataan:

- kuvaus organisaation rautatietoiminnasta
- mahdolliset muutokset toiminnassa, toimintaympäristössä sekä organisaatiossa
- turvallisuuskertomuksen teossa käytetyt lähteet
- lyhyt yhteenveto puuttuvasta tiedosta sekä tietojen keräämisessä mahdollisesti ilmenneistä ongelmista.

2.2 Rautatieturvallisuuden kehittyminen ja turvallisuustavoitteiden saavuttaminen

Säädösperusta: Raideliikennelaki 12 § kohdat 1 ja 2. Komission delegeoitu asetus 2018/762/EU liitteet 1 ja 2, kohta 4.5.1.2. b), e) ja f).

Tässä kappaleessa kuvataan:

- rautatieturvallisuuden kehittyminen organisaation toiminnassa
- organisaation turvallisuustavoitteet
- miten vakavat turvallisuusriskit huomioidaan organisaation turvallisuustavoitteiden asettamisessa?
- organisaation turvallisuustavoitteiden toteutuminen
- EU:n yhteisten turvallisuusindikaattorien toteutuminen organisaation toiminnassa. Yhteiset turvallisuusindikaattorit on esitetty määräyksen rautatiejärjestelmän turvallisuus (TRAFICOM/138582/03.04.02.00/2019) liitteessä 1.
- turvallisuusneuvonantajan laatiman vuosikertomuksen päätelmät (tämä koskee vain vaarallisia aineita kuljettavia organisaatioita).

EU:n yhteisten turvallisuusindikaattorien toteutumisen kuvaamiseen voi käyttää ohjeen liitteenä olevaa taulukkoa.

2.3 Rautatieturvallisuudessa havaitut puutteet

Säädösperusta: Raideliikennelaki 6 § kohta 4 ja 12 § kohta 4.

Tässä kappaleessa kuvataan:

- tiivistelmä rautatieliikenteessä tai rataverkon hallinnassa havaituista riskeistä ja puutteista, joilla voi olla merkitystä rautatiejärjestelmän turvallisuudelle tai Traficomille
- tiivistelmä kyseisten riskien hallitsemiksi ja puutteiden korjaamiseksi käyttöön otetuista riskienhallintatoimenpiteistä
- tiivistelmä muille asiaan kuuluville osapuolille annetuista ilmoituksista koskien havaittuja riskejä ja puutteita.

2.4 Omavalvonnan tulokset

Säädösperusta: Raideliikennelaki 12 § kohdat 3 ja 5. Komission delegeoitu asetus 2018/762/EU liitteet 1 ja 2, kohta 4.5.1.2. c). Komission asetus 1078/2012 5 artikla kohta 1.

Tässä kappaleessa kuvataan:

- organisaation kokemukset omavalvontaa koskevan yhteisen turvallisuusmenetelmän soveltamisesta sisältäen turvallisuusjohtamisjärjestelmään kohdistuneet sisäiset auditoinnit sekä sisäiset vaaratilanne- ja onnettomuustutkinnat
- omavalvonnan suunnitellut painopistealueet
- omavalvonnan toteutuneet kohteet
- omavalvonnan tulokset
- toimenpiteet, joihin ryhdyttiin omavalvonnan tulosten pohjalta turvallisuuden ja turvallisuusjohtamisen kehittämiseksi
- toteutettujen toimenpiteiden tehokkuuden arvioinnin tulokset.

2.5 Riskien hallintaa koskevan yhteisen turvallisuusmenetelmän soveltaminen

Säädösperusta: Raideliikennelaki 12 § kohta 5. Komission delegoitu asetus 2018/762/EU liitteet 1 ja 2, kohta 4.5.1.2. a). Komission täytäntöönpanoasetus 402/2013 18 artikla kohta 1.

Tässä kappaleessa kuvataan:

- organisaation kokemukset riskienarviointia koskevan yhteisen turvallisuusmenetelmän soveltamisesta
- yhteenveto muutosten merkittävyydestä koskevista päätöksistä
- tiivistelmä yhteisen turvallisuusmenetelmän mukaisista riskianalyyseistä sekä näissä esiin tulleista merkittävistä havainnoista.

2.6 Onnettomuustutkintakeskuksen turvallisuussuositukseen reagointi

Säädösperusta: Komission delegoitu asetus 2018/762/EU liitteet 1 ja 2, kohta 4.5.1.2. d).

Tässä kappaleessa kuvataan:

- miten toimija on kertomusvuonna reagoinut sen toimintaa koskeviin Onnettomuustutkintakeskuksen antamiin turvallisuussuosituksiin, jotka olivat avoimia tai toteuttamatta.